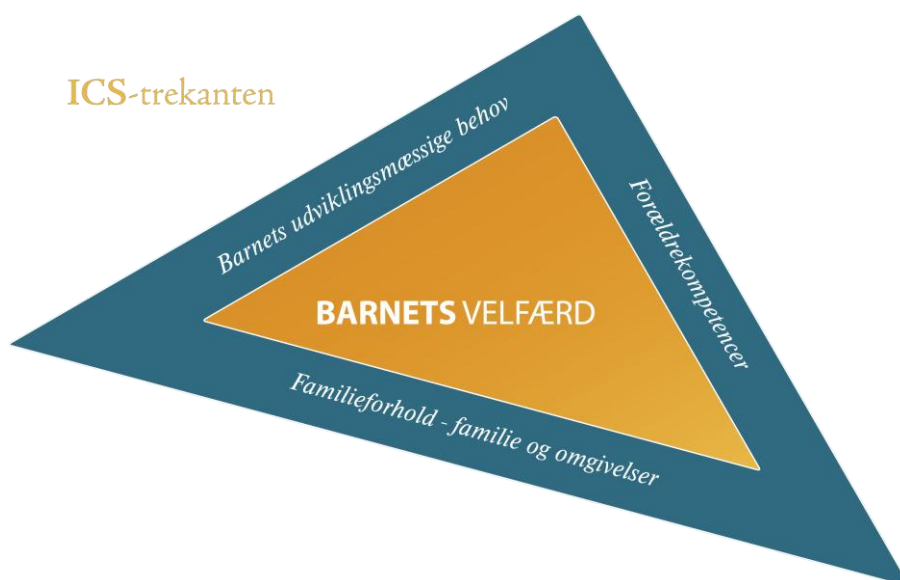

Vejledning i brug af DUBU 120

Statusudtalelse

- til personale på anbringelsessteder

I din kommune anvender sagsbehandlerne ICS – Integrated Children's System – i arbejdet med udsatte børn og unge. Når de gennemfører en socialfaglig undersøgelse af barnets/den unges situation, planlægger og følger op på iværksatte indsatser, tager de udgangspunkt i ICS-trekanten:

ICS-trekanten illustrerer tre livsområder i barnets/den unges liv:

- Barnets udviklingsmæssige behov
- Forældrekompetencer
- Familieforhold – familie og omgivelser

Indenfor hvert livsområde er der uddybende overskrifter. Trekanten understøtter på denne måde et fælles begrebsapparat i samarbejdet mellem kommunens sagsbehandlere, familien og de medarbejdere, der til dagligt arbejder med børn og unge. Som et redskab i dette samarbejde er der udviklet en blanket, som du kan bruge, når du skal give en statusudtalelse om et barns/en ungs situation til kommunens sagsbehandler.

ICS-blanketten til statusudtalelser i anbringelsessager hjælper til en systematisk og nuanceret opfølgning på barnets situation, ved at der spørges uddybende til din viden om barnets udvikling. Der spørges også til barnets omgivelser mht. forældrekompetencer og familiens forhold.

Se evt. pjecen *Udsatte børn og unge – et fælles ansvar* på www.servicestyrelsen.dk/dubu for en nærmere beskrivelse af ICS.

I udfyldelse af blanketten vil du som fagperson kunne bidrage med forskellige typer informationer i de forskellige svarfelter:

- Du har en faglig kompetence, som gør det muligt at give en faglig beskrivelse (fx kan sundhedsplejersken bemærke, at barnets motorik ikke er alderssvarende)
- Du kan have en tæt/daglig kontakt til barnet, som gør det muligt at bidrage med viden, som kan nuancere billedet af barnets samlede situation.

De felter, hvor du hverken har faglig eller konkret viden, undlader du at udfylde.

Hvad skal man skrive i en statusudtalelse?

- Giv et billede af barnets udvikling og de vanskeligheder der skal arbejdes med fra din faglige vinkel
- Udfyld kun felter, hvor du har faglig eller konkret viden
- Vægt beskrivelserne, så de afspejler barnets samlede situation
- Beskriv ressourcer, ikke kun problemer
- Ved problemer, beskriv hvor længe de har stået på, og hvad der indtil nu er gjort for at løse dem
- Gør informationskilder tydelige, fx ved at skrive: ”mor siger”
- Beskriv varighed og hyppighed konkret i stedet for ord som ”ofte” eller ”nogle gange”
- Undgå indforståede fagtermer – brug almindelig dansk, som kan forstås både af familien og andre faggrupper

De indledende punkter (pkt. 1-2)

Statusudtalelse vedrørende

I pkt. 1 udfyldes barnets/den unges navn og personnummer, samt hvornår der sidst er udfyldt en statusudtalelse. Sæt kryds hvis sidste statusudtalelse eller handleplanen er vedlagt.

Oplysninger om udfylder og kontaktoplysninger

Under pkt. 2 skal man skrive navnet på institutionen/tilbudet/funktionen. Der er mulighed for både at skrive navnet på vedkommende, der har udfyldt blanketten og en kontaktperson. Det kan fx være en lærer, der har udfyldt

statusudtalelsen, mens skolelederen er kontaktperson. Hvis kontaktpersonen er den samme som udfylder, behøver man ikke at udfylde begge. Hvis der er andre der har bidraget med oplysninger til statusudtalelsen, fx en anden lærer, noteres det nederst i punktet.

Dato for statusudtalelsen skal også udfyldes. Hvis statusudtalelsen er udfyldt over en periode, så skrives den sidste dato, hvor udfylderens har set på den.

Barnets/den unges udviklingsmæssige behov (pkt. 3-6)

Vejledningen nedenfor er tænkt som en hjælp til at forstå overskrifterne i ICS trekanten og de tre livsområder og *ikke* som et manuskript til udfyldelse af blanketten. Stikordene er især tiltænkt nye medarbejdere eller medarbejdere, der ikke tidligere har udarbejdet ICS statusudtalelser. Blanketten skal ikke erstatte den faglige tilgang, som forskellige fagpersoner arbejder efter, men leverer en struktur, som skal sikre større overensstemmelse mellem forskellige faglige forståelsesrammer.

Du udfylder den samme blanket, hvad enten der er tale om et ufødt barn, et spædbarn, vuggestuebarn, børnehavebarn, skolebarn eller en ung. Derfor vil alle hjælpespørgsmål og felter ikke være lige relevante for det konkrete barn/den unge. Hvilke spørgsmål der er relevante for det enkelte barn, beror på din konkrete faglige vurdering.

Sundhedsforhold (pkt. 3)

Generel sundhedstilstand

Udviklingen i barnets/den unges sundhed, herunder faktorer som påvirker barnets/den unges sundhedstilstand, sundhedsrisici, råd og vejledning, samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med –fx ift.:

- Skolefravær pga sygdom
- Anbringelsesstedets tilbud i forhold til kost og ernæring og i hvilket omfang barnet/den unge gør brug af tilbudet
- Deltagelse i motion og fysisk aktivitet
- Sundhedsrisici (fx tilskadekomst, rygning, alkohol, hallucinerende stoffer, overgreb, risikoadfærd i forhold til egen seksualitet)
- Udvikling i funktionsnedsættelse, kroniske sygdomme og/eller diagnoser

Fysisk udvikling

Udviklingen i barnets/den unges fysiske udvikling i forhold til alder siden sidste status samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift.:

- Syn og hørelse
  - Højde og vægt
  - Alderssvarende finmotorisk udvikling
  - Alderssvarende grovmotorisk udvikling

Skoleforhold og læring (pkt. 4)

Forståelse, argumentation og problemløsning

Udviklingen i barnets/den unges evne til at forstå og overskue information, argumentere og løse problemer samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift.:

- Undersøgelse og udforskning af sanser, bevægelse, former, rum m.v.
- Forståelse af sammenhænge og omverden
- Udvikling af kreativitet samt evne og lyst til at udforske og afprøve
- Funktionsnedsættelses eller specielle behovs indvirkning
- Identificering af specielle indlæringsmæssige behov siden sidste status

Sprog og kommunikation

Udviklingen i barnets/den unges evne til at kommunikere effektivt, tillidsfuldt og hensigtsmæssigt, sproglige vilkår og kompetencer samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med –fx ift.:

- Foretrukken kommunikationsform
- Beherskelse af modersmål
- Alderssvarende udvikling af sprog og tale
- Evne til at forbinde lyd og bogstaver
- ”Kommunikation i forskellige situationer? (fx kropssprog, sprogbrug)”
- Evne til at få opmærksomhed og skabe positiv kontakt
- Alderssvarende evne og lyst til at udtrykke sig
- Alderssvarende evne og lyst til at lytte til det andre har at sige
- Funktionsnedsættelses eller specielle behovs indvirkning

Deltagelse i dagtilbud, uddannelse og beskæftigelse

Udviklingen i barnets/den unges adgang til og deltagelse i skole, uddannelse/arbejde samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift.:

- Er glad for at gå i skole
- Har en god kontakt til mindst en af lærerne/børnehaveklasselederne
- Tilstedeværelse, fravær og evt. bortvisning (beskriv gerne omfang, årsager til fravær, samt hvor længe det har stået på)
- Indflydelse af tidligere fravær på nuværende situation og behov
- Adgang til uddannelsesmæssige ressourcer (fx lektiehjælp, ordbøger, computer og samt tid og ro til lektielæsning)
- Frafald fra skole eller uddannelse og evt. støtte til genoptagelse af uddannelse

Færdigheder, udvikling og fremskridt

Udviklingen i barnets/den unges lærings- og skolemæssige færdigheder, udvikling og fremskridt samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift.:

- Leg på alderssvarende niveau

- Adgang til legetøj, der svarer til alderen
- Alderssvarende udvikling af kognitive funktioner
- Fremskridt i faglige færdigheder, evt. testresultater sammenlignet med tidligere præstationer eller nationalt niveau for aldersgruppen
- Beskriv eller vedlæg evt. elevplan
- Basale færdigheder – at læse, skrive og tale dansk, samt matematik på alderssvarende niveau
- Læringsmæssige færdigheder – evnen til at lære, arbejde sammen med andre og udføre opgaver
- Særlige færdigheder – idræt, billedkunst, sløjd, m.v.
- Beskriv eventuelle særlige behov for støtte/ specialundervisning (antal timer ugentligt, i hvilke fag samt hvad den består i). Beskriv også hvis der tidligere er givet støtte eller hvis barnet/den unge ikke får den støtte/specialundervisning som barnet/den unge har behov for
- Funktionsnedsættelse eller specielle behovs indvirkning på barnets/den unges adgang til undervisning og hvilken støtte der gives
- Særlige hensyn der skal tages til barnet/den unge

Ambitioner

Udviklingen i barnets/den unges ambitioner samt tillid til og syn på fremskridt; Barnets/den unges motivation og vedholdenhed samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift.:

- Ambitionsniveau i forhold til færdighedsniveau
- Barnets/den unges tillid til og syn på fremskridt
- Motivation og vedholdenhed i forhold til alder

Fritidsforhold og venskaber (pkt. 5)

Deltagelse

Udviklingen i barnets/den unges adgang til og deltagelse i aktiviteter i klubben samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift:

- Kommer barnet jævnlige i fritids-/klubordning?
- Planlagte lege og aktiviteter for børnene (fx koloni og aktiviteter i fritids-/klubordning)
- Tilpasning til rutiner i fritids-/klubordning
- Deltager i organiserede fritidsinteresser (badminton, fodbold o.l.)
- Andre fritidsinteresser (fx tegne, samle på noget, spil, læsning af bøger o.l.)
- Behov for særlig støtte til fritidsinteresser (beskriv særlig støtte, som barnet modtager, eller evt. årsag til manglende støtte)
- Computer, playstation mv. alene og sammen med andre

Venskaber og relationer

Udviklingen i barnets/den unges sociale relationer til andre børn og unge, samt andre vigtige personer i netværket, samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift:

- Evne til at etablere og fastholde venskaber
- Leger alderssvarende alene og sammen med andre børn
- Gruppetilhørsforhold
- Mobning og isolation
- Konflikter med andre børn/unge
- Relationer til børn/unge og voksne
- Tilbringer fritid alene eller sammen med andre
- Er sammen med kammerater og tager dem med hjem

Udvikling og adfærd (pkt. 6)

Følelsesmæssig og adfærdsmæssig udvikling

Udviklingen i barnets/den unges følelsesmæssige udvikling og hvordan denne påvirker barnets/den unges adfærd, samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift:

- Tilknytning
- Evne til at give udtryk for følelser, bekymringer, irritation og lignende over for fortrolige voksne
- Adfærd i form af sindsstemning, temperament, humør, udbrud samt graden af selvkontrol i forhold til alder
- Hvordan understøttes barnets/den unges udvikling? (beskriv også hvis man ikke kan understøtte barnets/den unges udvikling)
- Uro, angst eller psykiske vanskeligheder
- Tidligt seksuelt aktiv i forhold til jævnaldrende
- Selvskadende adfærd
- Kriminel adfærd
- Voldelige, fysiske, psykiske eller seksuelle overgreb
- Funktionsnedsættelse, diagnose eller specielle behovs indvirkning på adfærd
- Løber væk anbringelsessted

Identitet

Udviklingen i barnets/den unges voksende opfattelse af et "selv", dvs. som et selvstændigt og værdifuldt individ, samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift.:

- Selvfølelse, selvopfattelse og selvtillid
- Følelsen af at være god til noget og kunne tage imod ros
- Kan forsvare sig selv og sætte grænser i forhold til andre
- Tilhørsforhold til familie og kammerater
- Viden om og opfattelse af ophav, hvad angår familie, slægt og evt. hjemland, sprog, kultur og religion
- Indsigt i funktionsnedsættelse, diagnose eller særlige behov
- Oplevelser med diskrimination pga. race, religion, alder, køn, seksualitet eller handicap
- Hvis barnet/den unge er eller har været anbragt, er det vigtigt at se på, om barnet/den unge kender årsagen til sin anbringelse og hvordan barnet/den unge forklarer det til andre

Social fremtræden

Udviklingen i hvordan barnet/den unge opfattes af andre og barnets/den unges indsigt i, hvordan andre opfatter barnet/den unge, samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift.:

- Udseende (renlighed, påklædning)
- Alderssvarende evne til at gøre sig forståelig, tilpasse sig og aflæse sociale koder
- Alderssvarende evne til at udtrykke sin opfattelse og vilje i relation til voksne og kammerater
- Forståelsen af hvordan barnet/den unge opfattes af andre mennesker
- Omverdenens syn på barnets/den unges fremtræden og eventuel funktionsnedsættelse
- Kan tage imod råd fra voksne, som barnet/den unge respekterer og har tillid til
- Kommunikation om funktionsnedsættelse, diagnose eller særlige behov

Selvstændighed

Udviklingen i barnets/den unges evner og færdigheder i forhold til selvstændighed og uafhængighed til forældre og andre voksne samt praktiske formlåen i dagligdagen, samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift.:

- Evne til at kunne klare hverdagsopgaver selv svarende til, hvad man kan forvente i forhold til alderen
- Evne til at tage vare på sig selv, aflæse farer og risikofyldte situationer
- Viden om hvor man kan henvende sig for at få hjælp, hvis der opstår problemer
- Evne til at give udtryk for egne behov, foretage valg og være bevidst om andre og deres behov.

Familieforhold (pkt. 7)

I forbindelse med dit faglige samvær med barnet/den unge har du eventuelt gjort iagttagelser af familieforhold omkring barnet. De iagttagelser du bedes beskrive kan have relevans for barnets/den unges trivsel. Iagttagelserne handler om barnets omgivelser, dvs. relationer til familien, forældrekompetence, samt familieforhold og øvrige netværk. Kommunen vil ofte hente disse oplysninger fra familien selv, og du skal kun udfylde feltet, hvis du har gjort særlige observationer.

Familierelationer

Barnets/den unges mulighed for at opbygge og opretholde stabile og varme relationer til familie og netværk. Du kan fx beskrive udviklingen i barnets/den unges relation, kontakt til og samvær med søskende, forældre og/eller støtteperson samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med, fx ift.:

- Barnet/den unge er anbragt uden sine søskende og savner særligt sin storebror
- Barnet/den unge har en tæt relation til sin mor, som altid overholder samværsaftaler

Forældrekompetencer

Her har du mulighed for at notere eventuelle bemærkninger om udviklingen i forældrekompetencer samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med. Kommunen vil ofte hente disse oplysninger fra familien selv og du skal kun udfylde feltet, hvis du har gjort særlige observationer.

Det kan fx være:

- Hvordan viser forældrenes opfattelse af barnet/den unge sig? Hvad siger de og hvad gør de?
- Deltager forældrene i møder omkring barnet/den unge?
- Er der særlige vanskeligheder hos forældrene som er en barriere for at støtte barnet/den unge (ordblindhed)
- Viser forældrene særlig interesse for barnets/den unges udvikling, skole, læring og problemstillinger

Familie og omgivelser

Her har du mulighed for at notere eventuelle bemærkninger om udviklingen i den øvrige familie, dens netværk og betingelser (fx bolig, beskæftigelse, økonomi og lokalsamfund) samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med. Kommunen vil ofte hente disse oplysninger fra familien selv og du skal kun udfylde feltet, hvis du har gjort særlige observationer. Det kan fx være observationer ift:

- Er der andre vigtige ressourcepersoner for barnet/den unge?
- Bor forældrene sammen, eller langt væk fra hinanden eller barnet/den unge?
- Er forældrene nyligt flyttet?
- Har forældrene sundhedsmæssige problemer?
- Får mor eller far støtte/hjælp fra familie eller særlig ven/veninde?

Din faglige vurdering (pkt. 8)

Med udgangspunkt i din faglighed gives en vurdering af udviklingen i barnets behov samt eventuelle vanskeligheder der skal arbejdes med indenfor dit fagområde. Beskriv både de behov, som jeres institution/tilbud/funktion kan imødekomme eller allerede imødekommer, samt de behov, som du vurderer, jeres institution/tilbud/funktion ikke kan rumme. Det er vigtigt, at din faglige vurdering er underbygget af din beskrivelse i resten af statusudtalelsen.

Overordnet og yderligere beskrivelse af barnet/den unge set fra institutionen/tilbuddet/funktionen (pkt. 9)

I punkt 9 er der mulighed for at beskrive barnets/den unges overordnede situation samt det man ikke har kunnet beskrive naturligt andre steder.

Siden sidste udtalelse

Her kan du beskrive relevante ændringer i barnets/den unges forhold siden sidste statusudtalelse.

Overordnet

Her har du mulighed for at give en mere helhedsorienteret beskrivelse af barnet/den unge, hvis du som fagperson oplever, at beskrivelsen i forskellige livsområder ikke giver mulighed for at videregive et samlet billede af barnet/den unges situation.

Nuværende indsats

Her kan du beskrive udviklingen det I allerede gør i institutionen/tilbuddet/funktionen for at afhjælpe nogle af barnets/den unges behov. Det kan fx være, at barnet/den unge har fået ny kontaktperson i personalegruppen, som er et bedre match.

Yderligere

Hvis der er yderligere synspunkter, observationer eller overvejelser, som ikke passer ind andre steder, er der mulighed for at skrive det i dette felt.

Orientering og inddragelse af barnet/den unge og forældrene (pkt. 10)

I punkt 10 kan du beskrive, om oplysningerne er gennemgået med barnet/den unge og familien og hvad deres holdning er til oplysningerne. Dette er vigtigt for sagsbehandleren at vide, for at der efterfølgende kan blive et godt samarbejde med familien, som sikrer, at de bliver inddraget i sagsbehandlingen og en eventuel fortsat indsats overfor barnet/den unge og familien.